

DOM, CESARJAI!

Domáci Prijatelj.

Zabavno-poučna priloga „Mir-u“.

Leto II.

V Celovcu 30. oktobra 1898.

Štev. 20.

Ranjenec.

Minila je borba srdita,
Krvavi je boj dokončan,
Nebesa z zvezdami so krita,
Pokoja si svet je željan.

Zmagalna se vojska vrnila
V šotore počivat je že,
Pa njih tudi ni pozabila,
Ki rane jih hude skelē.

Le jeden na polji vzdihuje
In težko dviguje glavó —
Oj ranjeno glavo dviguje
In gleda, li reši ga kdo.

Zagleda nebesa le širna
In luno in zvezdic nebroj —
Planjava je tiha in mirna,
Ne stresa več ljuti je boj.

A ranjencu misel skeleča
Pretresa junaško sreč,
Da kratka minila bo sreča
Na strani cvetoče ženē.

Ko se je poslavljaj, so vroče
Solzé ji zalile oči,
In zdaj — se osamljena joče
In čaka noči ga in dni. —

Vzdihuje osamljen, pozabljen,
Kri kaplja na tuja mu tla; —
Zaziblje se v spanje oslavljen,
Oj v sēn, ki je zadnji morda.....

Bogdan.

Iz življenja naše † cesarice Elizabete.

(Konec.)

Životopis.

Cesarica Elizabeta je bila rojena dné 23. decembra 1837 kot hči Maksa, vojvode bavarskega. V Išli se je naš cesar seznanil z njo in dva dni pozneje se je tudi poročil. To se je zgodilo 18. avgusta 1853. Istega dné je šla cela vojvodska družina v Išlo v cerkev k sv. maši. Tudi mladi cesar je bil navzoč. Ko je maša minula in je duhovnik se namenil od oltarja, pristopi cesar s princesinjo Elizabeto pred njega ter ga prosi blagoslova rekoč: „Gospod župnik, blagoslovite naju; to je moja zaročenka!“

Poroča pa se je izvršila dné 24. aprila 1854. Že dné 20. aprila 1854 zapustila je nevesta glavno mesto Bavarske, Monakovo. Solznimi očmi se je poslavljala od svojih. Tudi najzadnjemu strežaju podala je roko za slovo. Po ulicah se je vse kar trlo, od vseh krajev privrelo je ljudstvo pogledat princesinjo, ki se je odpravljala na Dunaj na prestol avstrijski. Akoravno je bila še mlada, bila je že postala mili angelj revežem; ni čudo torej, da so se solzile v oči onim, katerim je bila mlada pomočnica.

Vsa mesta, vse vasi ob reki Donavi, po kateri se je vozila nevesta, bile so okrašene. Dunajčani so okinčali mesto kakor nikdar poprej, ker so vedeli, kako dobra cesarica se bliža.

Dné 23. aprila je prišla na Dunaj. Veselo so pozdravljali zvonovi mlado nevesto. Po slavnih mestnih in po skromnih vaških cerkvah je donela hvala Bogu in so se opravljale vroče molitve vernih podložnikov, ki so prosili blagoslova Najvišjega za presvitlega vladarja in njegovo družico. Dné 25. aprila 1854 ob šestih zvečer zbrali so se vsi dostojanstveniki v cerkvi Avguštincev na Dunaju, kjer se je poročil cesar. Cela Avstrija je slavila ta dan. Svečanosti so trpele do 30. aprila.

Cesarica je pokazala koj prvi dan na Avstrijskem prestolu blago svoje srce; podarila je 50.000 gld. za uboge.

Leta 1867. od 8. do 23. junija je bila s soprogom vred venčana za kraljico ogersko.

Leta 1879. je praznovala cesarska dvojica petindvajsetletnico svoje poroke. Avstrijski národi so tekmovali medsebojno, da bi pokazali cesarski dvojici svojo udanost.

Med raznimi nesrečami, ki so jo zadele, je bila pač najstrašnejša smrt njenega sina prestolonaslednika nadvojvode Rudolfa.

Cesarica je jako rada potovala.

Bila je blaga žena in posebna podpora revežem. Avstrijski národi žalujejo za njo kakor za svojo materjo.

Na dan rojstva.

Pred svetim dnevom l. 1837. t. j. tisti dan, ko se je porodila naša cesarica, se je sprehajal vojvoda Maksimilijan Bavarski ves srečen in vesel v bližini gradu Posenhofen. Tu mu pride nasproti revna, stara ženica, ki je komaj nesla težko butaro drv domu. „Zakaj si pa naložite tako težko butaro? Saj boste obnemogli pod njo“, jo nagovori vojvoda. „I, danes je sveti večer, in ker moji otroci ne bodo dobili družega božičnega darila, naj imajo ti revčeki nocoj vsaj zakurjeno sobo“, odgovori ženica. „Dà, dà; danes je sveti večer“, pravi vojvoda, kateremu je sijala sreča in veselje na obrazu, „jaz sem dobil že danes lepo lepo božično darilo, pravo božje dete; Lizika ji bo ime. Zelo sem srečen in vesel; z mano se pa morate veseliti nocoj tudi vi in vaši otroci ter obhajati srečen in vesel sveti večer.“

Proti večeru pa prineseta dva služabnika iz vojvodovega gradu dva polna jerbasa jedil in pijače in pismo, v katerem sta bila dva stotaka.

Vojvodovo božje dete je bila naša blaga cesarica Elizabeta.

Ubogo ženico so zalile solze veselja; polna hvaležnosti do ljubega Boga, ki ji je v tej hudi stiski in bedi poslal tacega dobrotnika, pade s svojimi nedolžnimi otročki pred jaslice ter goreče prosijo Odrešenika svetá za blagor in srečo vojvode Maksimilijana Bavarskega za njegovo dobrotljivo soprogo, vojvodinjo Ludoviko Viljelmno in za njo novorojenko Elizabeto.

Cesarica in kmetica.

Nekega dné je šla cesarica na sprehod. Ko je bila že precej trudna, je stopila v samotno, kmečko bajto, da si nekoliko odpočije. Pri ognjišču je stala priletna kmetica, pred njo pa lonec; v roki je držala kuhanico, s katero je mešala testo v loncu. Cesarica prosi, če sme nekoliko sesti, in se je začela potem s kmetico razgovarjati. Ta je bila jako zgovorna in cesarica je bila kmalu poučena o vseh njenih domačih razmerah. Med govorjenjem je pa vstrajno obdelovala testo, toda lonec je bil nekam neroden in se s kuhanico vred okrog sukal, dokler ni slednjič zgubila kmetica potrpežljivosti.

„No“, je rekla razdražena, „na ta način ne bode s »šmarom« nič; glejte, gospa, saj Vi tako nimate nobenega posla; pojdite no sem in držite mi malo lonec, potem bo komedija kmalu v kraju.“

Cesarica stopi smejé k ognjišču in drži lonec, kmetica pa meša testo; v kratkem je bil »šmar« gotov, katerega je pokusila tudi cesarica in ga seveda jako pohvalila; potem se je poslovila, zahvaljujoč se iskreno gostoljubni kmetici. Ko je prišel opoldne stari kmet domu in slučajno takoj pogledal na okno, je od strahu kar omahnil.

„Mamica“, — je vprašal, — „odkod je pa to-le?“

Na oknu je ležal desetak. Smrtno blede pripoveduje kmetica, kaj se je zgodilo, ter opiše, kolikor le more, tujo gospo.

„Ženska, ženska“, je zavpil stari kmet in sklenil roki, „torej je le res, da imate vé ženske lase dolge, pamet pa kratko?! To je bila vendar cesarica!“

„Jezus, Marija!“ je tarnala kmetica, „in cesarici sem dala lonec, da mi ga je držala; zato me morejo še zapreti!“ — Kmet, ki je bil o svojem času vojak in ki je videl že svet, je pomiril svojo drago zakonsko polovico, potem sta pa oba sklenila, ako bi jima bilo kdaj v življenju še tako hudo, da rajši primeta za beraško palico, za vse na svetu pa ne dati onega desetaka od sebe, katerega se je dotaknila roka cesarice.

Lenartov Jurij.

(Dalje.)

4. Jurij v židovskih pesteh.

Dokler ima Jurij poštena domača vina, gre že še, če tudi se mu dosti bolj suše kot drugim, zmernim, krčmarjem. Toda Jurija pohlep oslepi. Židovski agentje mu vsilijo tujih vin za nizko ceno, in Jurij ne sprevidi, koliko dražja bodo slednjič.

Ljudje namreč, opazivši škodljivo brozgo, začno se ogibati njegove krčme. Znano pa je, da se take novice

hitro zanesó od vasi do vasi. Nasledek temu je v kratkem ta, da po vinu ne popraša skoraj nihče več, razun Piškljevega Urha, vaškega voznika, ki se je nekdanj pohvalil: „To je bila pijača, tri dni vkup me je glava bolela po njej!“

Naročenega blaga Jurij tudi točno ne plačuje. To pa je ravno voda na mlin židov-založnikov. Kar tožbo vložé pri bližnjem sodišču. Kaj storiti? Denarja Jurij nima, torej na posodo po-nj. Nekaterikrat ga res dobi, toda, ko se izvé, da so domači vinotrtci in prejšnji Jurijevi založniki že dovolj vknjiženi, ne dobi več denarja na posodo. Gospóska torej zarubi nekaj živine, in jo tudi prodá, pa ceno. To se ponovi še parkrat, tako, da

5. Jurija popusti krčma, ne pa on nje.

Ko Juriju prihaja vedno bolj vroče, zaradi krčme in njegovega pijančevanja, naredi junaški sklep, krčmo popolnoma pustiti ter se lotiti zgolj kmetije.

Toda navada je železna srajca.

Doma odslej res nima več priložnosti vedno poskušati, kakšno je vino, ali kako kaj žganje speče. Pa kaj? Saj ni bila njegova krčma edina v vasi, še manj pa v fari. Torej, kar drugam! In res so Juriju odslej najljubši kraji — žganjarske beznice. Marsikateri dan jo kar na tešče mahne čez vrt okoli vogla naravnost nad „spečenino“.

Ni čudo, da gre pri gospodarstvu tako hitro vse navzdol! Na Lenartovih njivah obrodi vse najpozneje. Zakaj? Zato, ker tudi seje zadnji. In kako se godi njegovemu žitu? V kozolec je sicer zloži počasi, toda v njegovem stogu je spravljeno jako slabo. Streha je poškodovana na mnogih krajih. Tu pa tam se pograša cela deščica.

Za dobro klajo skrbi Lenart takó. Kedar je vreme lepo, gre rajši na prijetni vrt ležat v „hladno senčico“ izgovarjaje se, da je škoda že kositi, bode še rastlo in zorelo. Toda le prerado ga potem prehití deževno vreme.

Sicer pa tudi pri poslih in dninarjih njegovih ni nič kaj stalnosti; Jurij jih plačuje preneredno.

Tudi to se ne more Juriju očitati, da bi se hotel s svojo hišo odlikovati pred sosedi. Ko je gospodaril njegov oče, bila je hiša med najlepšimi v vasi. Vsak potnik je bil vesel dosedši do jednonadstropne, z opeko krite hiše ob veliki cesti.

„Kaj bi se neki tako bahal?“ méni Jurij. „Kdo bi tudi na vsako posamično opeko pazil in vsako razpadlo nadomestil brž z novo? Kar se oken pobije spodaj, naj jih že dam popraviti v božjem imenu, zgoraj pa lahko to naredim sam, popir, deščica, kaka cunja, vse je dobro, da le burja posameznih oblačil ne raznaša po sobi.“

Tako priča vsa Jurijeva hiša že po zunanje, da je njen gospodar — zapravljivec in zanikern pijanec.

Ker sedanji Lenart zastaja z rednimi plačili, z obrestmi in celo z davki, pridejo kmalu na vrsto tudi gozdi, da se izplačajo tirjatve in seveda tudi cenilni stroški.

Tudi žganje se pije na ta račun. Zato Jurij „ob suhih časih“ brezskrbno poje:

„Kedar pa d'narca ni,
Kaj pa nas to skrbi?
Kredo krčmar še 'na
Bratci le pijmo ga!“

Včasí napreže kar krčmarjevo živino in se pelje v svoj gozd posekat nekoliko lesa za — žganček.

Ko mu neikrat nekaj tako skupljenega denarja še preostane v krčmi, sklene tisti dan obrati še več drugih. Prišedši v tretjo, najde tam svojega prijatelja Jaksono-

vega Franceta pijočega, tam blizu vrat tisto merico, katera se je že tolikrat sprevrgla v mero. Tudi Jurij se vsede kar blizu vrat za mizo, češ, ko bi šel dalje po sobi, izdal bi se v svojo škodo. Pa tudi prijatelj bi lahko zameril, ko bi ga nalašč prezrl.

„Edno merico žganja!“ zapovē Jurij. „Danes ne bo nič!“ — „odvrne krčmar, ki je bil videl Jurija, kako se je lovil proti hiši.

„Jaz pa pravim, da ga hočem,“ kliče Jurij, — ali ga mar ne bom plačal, o Jurij ima še denarcev še!“ Krčmar ne reče nič; oglasi pa se vmes France, ki ga danes še ne čuti dovolj.

„No, Jurij, pa mojega malo potegni!“ — „Daj sem,“ zarezī Jurij, in, ne bodi len, izpije merico do dna. — „Stoj, stoj, kaj pa misliš,“ vpije France, saj sem ti samo napil!“ — „Nikar se ne kregaj z mirnim človekom“, odgovori pohlevno Jurij, „na, tu imaš desetico, pa si kupi drugega! Ali hočeš morda še več?“

Krčmar osupnjen gleda oba žganjarja, Jurij pa mu reče: „Pa je bilo vendar-le po moji volji!“

Ko se primatoha iz hiše, zakriči zunaj: „Patent je patent, Lenartov Jurij je pa Lenartov Jurij! ju!“

Napoti se še v četrto krčmo. Tu ne dobi pijače tudi z zvijačo ne. Obrne se torej k gospodinjī: „Pa mi prinesite klobaso, saj jo bodem vzel domov!“ Da bi se ga odkrižala, kolikor prej mogoče, skoči hitro po-njo.

„Kaj pa bodeš s klobaso, danes si videti sit, jutri je pa petek?“ podraži ga Piškljejev Urh, ki je poprej ravno pripovedoval, kdaj popelje romarje spet na Brezje in še dalje na sv. Višarje. — „Kaj petek?“ zarezī pijani Jurij in pokaže spet svojo staro pregrešno razvado, „Kedar sem lačen, pa jem, kar imam!“ — „Nikar se ne norčuj,“ posvari ga Urh, še ob največih praznikih jo boš stradal!“

Pa Jurij ima klobaso že v žepu. „Še tobak nabašem“, reče in se stegne v taisti žep po tobačni mehur. Kar se mu izmuzne z mehurjem vred tudi klobasa iz žepa in pade ravno pred sultana tam sredi hiše. Pes, ki menda nocoj ni večerjal kaj posebnega, hlastne po njej, in Jurijev zajutrek je na ta način varno spravljen že v četrtek.

Vse po hiši se roga Juriju. „Saj sem vedel, da ne bo imelo teka,“ zatrjuje Piškljejev med tem, ko Jurij išče že duri.

(Konec sledi.)

Sv. Jožef pomočnik v zadnji uri.

Francoski misijonar iz Afrike pripoveduje sledeče: „Jezdī sem počasi ob peščenih bregovih reke Senegala v zahodni Afriki, po popolnoma neznanih potih. Solnce je vroče pripekalo. Kače so se poskrile v visoki travi, krokodili pa so se zarili v močvirje. Nekaj me je sililo in vzpodbujalo, da sem pospešil pot. Kmalu zagledam kočico in hočem vstopiti. Iz nje zaslišim prestrašen glas: „Kdo je?“ „Misijonar“, odgovorim, „nikar se ne bojte. Mir gospodov tej hiši!“ — „Duhovnik“, pravi tujec v čisti francoščini; „dobro došli. Vstopite, prosim.“ — „Kdo pa ste,“ poizvedujem jaz, „in kako zaidete tu sem?“ — „Nepotrebna vprašanja, častiti oče,“ mi odgovori. „Četrtič me je že mrzlīca napadla in to zadnjič, kakor Vam je znano; pozneje se še kaj pogovoriva, ako ostanem živ.“

V tem trenutku zaslišim zunaj tuljenje šakalov, katere je priklical mrtvaški duh — gotovo znamenje, da

bolnik ne bo več dolgo. — „Pripravljen sem, oče,“ pravi bolnik, „začniva“.

Sedaj sem umel oni notranji glas, ki me je pripeljal le-sem. Da bi še bolje spoznal božja pota, vprašam bolnika: „Gotovo ste pridno molili, naj Vam Bog pošlje duhovnika; saj je očitno, da me je Vaš angelj varuh dovedel k Vam.“ — „Kako je to bilo, Vas zanima, častiti oče? Res je, popolnoma prepričan sem bil, da pride duhovnik.“ — „Kako to v tej divji, pusti Afriki?“ — „Vse edno. Častil sem sv. Jožefa in sem vpisan v bratovščino za srečno zadnjo uro. Moja vest je bila dobro obtežena, zato sem bil prepričan, da mi bo sv. Jožef poslal duhovnika. Goreče sem se mu priporočil in ne zaman, kakor vidite.“ — „Sedaj mi je jasno“, odgovorim. „Zaupanje v sv. Jožefa Vam je bilo obilno poplačano. Smrt se Vam sicer bliža, toda smrt pri dobrih prijateljih Jezusu. Mariji in Jožefu pelje naravnost k Jezusu, Mariji in Jožefu.“

Mrzlīca je bila neozdravljiva. Po dveh urah je bil mož mrtev: rešen za večno. Časti tudi ti, dobri bralec, sv. Jožefa; spominjaj se ga zlasti vsako sredo. V mnogih družinah je navada, da molijo vsako sredo zvečer skupno molitvico v čast sv. Jožefu in prižgo svetilko pred njegovo podobo.

„Dan.“

Gospodarske stvari.

Kako se sadje shranjuje?

Da sadje prav hranimo, moramo paziti na to-le:

1. Sadje bodi toliko časa na drevju, dokler ne dozori popolnoma, potem je še-le skrbno potrgajmo.

2. Pazimo, da se ne rani ali pa pritisne, kajti kjer je otis, je kmalu tudi gniloba, posebno če je sadje tenke, gladke kože in rahlega mesa.

3. Predno je spravimo v zimske shrambe, je moramo dobro obrisati in poškodovano odbrati.

4. Jesensko sadje bodi 2 tedna v hladni sobi, zimsko pa precej čez 2 do 3 dni spravimo v zimske shrambe.

5. Spravljajmo je v zimske shrambe ob suhem vremenu; mokrega sadja ne smemo spravljati, ker tako rado gnije.

6. Zimske shrambe morajo biti vedno enakomerno tople, nikdar pod 6° in nikdar nad 12.5° C. Vrhu tega naj bodo suhe in zračne.

7. Vse stvari, ki diše po gnilobi ali trohnobi, kakor n. pr. stare deske, nečista slama, naj se odpravijo.

8. Sadja ne smemo nikdar nalagati višje, kakor v dve ali tri plasti, in vedno tako, da pride muha navzdol, pecelj pa navzgor. Le sadja trdega in gostega mesa lahko naložimo v več plastij.

9. Varujmo sadje mišij in podgan. Spravljajmo je torej na police, kamor miši ne morejo. Ako je spravljamo na mize, ovijmo mizam noge z gladkim oljnatim papirjem 48 do 64 cm visoko, ali pa jih objijmo 64 cm visoko s 15 cm širokim kositrom okoli in okoli tako, da je nekoliko navzdol obrnjen. Na tako opravljene noge miši in podgane ne morejo splezati.

Posebno dober način, po katerem se zlahtno sadje lahko ohrani do prihodnjega leta zdravo in okusno, je naslednji:

Ko smo sadje skrbno potrgali, odberimo najlepše, n. pr. najlepša jabolka in hruške. Ko se je začelo nekoliko potiti, obrišimo je dobro z robcem in vsak sad zavijmo posebej v bel, tenek papir tako, da se konci

papirja zavijó okoli peclja. Sadjé potem v sode ali pa skrinje, katerim so stene prevlečene z debelim pivnim papirjem, tako naložimo v plasti, da pride pecelj navzgor, muha pa navzdol. Vrh vsake plasti potresimo nekoliko čistih otrobov, plev ali pa tudi stolčenega oglja, da so zamašeni vsi presledki med sadjem. Te tvarine morajo biti seveda suhe in brez duha. Tudi suh pesek, brinove igle dobro služijo; posebno brinje odganja miši od sadja. Ko je položena zadnja plast, pokrijmo jo s kako zgoraj omenjeno tvarino, n. pr. z debelim pivnim papirjem; sod ali skrinjo potem dobro z deskami zabijmo. Posodo pa shranimo v zimske shrambe ali pa jo zakopljimo 63 cm do 1 m globoko v zemljo, da ne more zrak do nje. Posode, ki so zakopane v zemlji, naj bodo toliko časa v nji, dokler sadja ne potrebujemo. Ker se sadje, kedar je zopet vzamemo iz zemlje, ne drži dolgo časa, je dobro, da se spravlja le v majhne posode. Za porabo se vzame, kedar je treba, le ena posoda iz zemlje. Ako so bile pa posode spravljene v kako shrambo, potem je treba posode vsaj vsakih 14 dnij odpreti in vse sadje preložiti. Pri ti priliki odberimo vse, kar je gnilega. „Kmet.“

Drobiž.

Dobro zdravilo. Neki mož je imel dolgo časa bolno ženo. Obhodil je že veliko zdravnikov, a nikjer ni našel pomoči. Tu pride nekega večera popotnik, ki prosi prenočišča. Gospodar mu ga dá in mu postreže še z malo večerjo. Po različnih pogovorih začneta se pomenkovati tudi o bolezni gospodinje. Gospodar vpraša popotnika, ali bi ne vedel kakega zdravila. Popotnik mu jih je naštel celo število, da si gospodar ni mogel vseh zapomniti. Prosil je tedaj popotnika, da bi mu zapisal ta zdravila, ali kaj, ko nobeden ni imel nobenega pisalnega orodja. Tu se spomni gospodar, da hrani v skrinji kos krede. Kmalu jo najde, in sedaj napiše popotnik različna zdravila na duri. Drugi dan popotnik odide. Ali kaj začeti, ko gospodar ni znal brati. Premišljeval je sem in tja, in nazadnje vkrene vendar pravo. Hitro vzame vrata iz tečajev in jih nese poldrugo uro daleč v bližnjo lekarno. Ali s tem skromnim receptom je v lekarni pobil nekaj steklenic, na kar mu lekarnar, ne da bi ga poprej vprašal, kaj hoče s temi vratmi, zasoli nekaj prav gorkih zaušnic. Ves prestrašen pravi gospodar: „Ali so to zdravila, ki so napisana na vratih?“ „Seveda, butec neumni,“ pravi ves jezen lekarnar; „mislim, da bodo pomagala.“ Hitro jo mahne naš znanec domu vesel se, da je našel pravo zdravilo. Prišedši domu, dene duri na prejšnje mesto, potem pa stopi k ženi, ki je že bila radovedna, kaj ji je mož prinesel, in ji zasoli eno tistih gorkih zaušnic, katere mu je dal lekarnar za zdravilo. Kot blisk hitro skoči navidezno bolna žena iz postelje in gre delat. In mož reče na to: „Kedar zopet zbolíš, le povej mi, in dal ti bom zopet takega zdravila, saj ga imam dosti.“ A ni bilo ga treba; kajti žena odzdaj ni bolehal več.

Napadi na vladarje in vladarice. V zadnjih 50. letih je napad na avstrijsko cesarico Elizabeto edini, ki se je pripetil na življenje soproge vladarja. Med vladaricami je doživela angleška kraljica Viktorija osem napadov, ki pa so vsi ponesrečili. Ruski car Aleksander II. je ušel trikrat smrti, četrtič pa ga je ubila bomba. Car Aleksander III. je doživel več napadov in dvakrat si je komaj rešil življenje. Cesar Viljem I. je bil dvakrat napaden in ranjen. Tudi Viljemu II. so že parkrat

pripravljali smrt, a brezuspešno. Italijanski kralj Humbert je bil že dvakrat napaden. Kralja vrttembergski in grški sta bila tudi že v smrtni nevarnosti vsled napada.

Misijonarjeva smrt. Grozovite smrti je predlanskem umrl na otoku Madagaskarju francoski misijonar Berthier (reci Bertijé). Nesrečni starček je bil na potu v Tananarivo. Ž njim so šli njegovi farani. Mali oddelek vojakov jih je spremljal. Hotel je sebe in svoje rešiti pred preganjanjem ondotnih krutih domačinov. Na potu so jih napadli divji Hahavi in ujeli. Po dolgem potu proti severu so se divjaki ustavili, privezali misijonarja k drevesu in ga 24 ur pustili brez vsake hrane. Drugo jutro so mu strgali obleko z života, odrezali mu nos in ušesa, in mu z žarečim železom iztaknili oči. Ko so mu čreva visela iz trebuha, so šli drug za drugim mimo njega, in vsak ga je zabodel s sulico, a vsak toliko previdno, da ga ni do smrti zadel, da bi le trpljenje podaljšal. To mučenje je trajalo dve uri. Nazadnje so divjaki tudi njegovega strežaja prisilili, da je tudi zabodel svojega gospoda. Ker se mu je že smilil, ga je toliko ranil, da je izdihnil svojo dušo. To dogodbo je pripovedoval njegov strežaj, ki je pozneje ušel. Berthier je junaško prenašal bolečine do zadnjega zdihljeja. V svojih mukah je prosil za rožni venec. Divjaki so mu ga dali misleč menda, da je kak fetiš, katerega ne smejo ujeziti. — Vse to se je zgodilo blizu glavnega mesta, kjer ima svoj sedež francoski deželni poglavar.

Uganke.

o-? Vsklik,
a-vš-a Neumna žena,
h-r-t Domač pridelek,
atenc- Prebivalci znanega mesta.
n-asko Trdnjavi ni prijeten.

Namesti črte s primernimi črkami in tedaj dobiš, ako čitaš prve črke na levi od zgoraj navzdol, in zadnje na desni od spodaj navzgor, ime dveh vzhodnih držav. *Japan, Kitaj*

Rešitev v prihodnji številki.

Rešitev skakalnice v 19. številki.

Mogla umreti ni stara Sibila,
Da so prinesli ji z doma prsti;
Ena se tebi je želja spolnila:
V zemlji domači da truplo leži.

Fran Prešeren Smoletu.

Smešničar.

* Zakaj govori v spanju? Pride žena k zdravniku in se mu potoži, kako njen mož v spanju vpije, in ali ne bi bilo zato kakega zdravila. Zdravnik ji prav mirno odgovori: „Gotovo ima samo v spanju priložnost govoriti.“

* Veselko vpraša Kunštoviča: „Ti, kateri mesec pa ženske najmanj govorijo?“ — Kunštovič: „Meseca februarja, ker je ta mesec najkrajši.“

* Kaj pa ti je, da imaš čisto zabuhel obraz?“ vpraša sosed sosedu. — „Včeraj sem bil na lovu, pa me je puška nekoliko v lice udarila!“ — „Čudno“, reče sosed; „pa se ti še danes pozna vseh pet prstov!“

Lastnik in izdajatelj Gregor Einspieler, župnik v Podklostru.

Odgovorni urednik Iv. Teršelič.

Tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu.